

Zgodnja

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi pol, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXIII.

V Ljubljani 8. vinotoka 1880.

List 41.

Cerkvene himne.

Poslovenil Janez Bile.

(Dalje.)

O sv. Janezu Kanciju. (20. oktobra.)

II.

(Corpus domas jejuniis.)

Ojstró se s postom pokoriš,
In z bičem si teló krotiš;
V spokornikov versté junak
Nedolžni vatopiš se vojščak.

Tud' mi v stopinje stopimo
Očeta dobrega serčnó
Sledimo —, da telesno strast
Krotila duha bo oblast.

Ko siromaka mraz morí,
Mu odeneš s plajšem ude ti;
In stradajočim žejo, glad
S pijačo, s hrano odganjaš rad.

Odrekel nisi ti nikdár
Pomoči, če Te prosil kdó:
Domovje brani nam vsikdár,
Te Poljci *) in ptujci prosijo.

Očetu slava, Sinu čast
S presvetim Duhom bodi last.
Pri Bogu Janez sprosi naj,
Da sprejme nas v veselja kraj.
Amen.

III.

(Te deprecante corporum.)

Na prošnjo Tvojo vmakne se
Telesna kuga, in slabost
Beži Telesa, mesto nje
Se zdravje vrača in krepkóst.

Sušica, rana, merzlic..
Jih spravila pred jame rob;
Pomoč jih tvoja rešila,
Da ni končal jih smerti zob.

Po prošnji tvoji Božja moč
Stori, da plava vse nazaj,
Kar je odnesel val deróč, —
Priplava vse na reke kraj.

Ker toljko moreš, v raja kras
Nas sprejmi — vroče prosimo;
O sliši naših prošenj glas,
Pomagaj nam, te kličemo!

Edino vedno Trojstvo Ti,
O trojni zmér v Edinosti,
Naj sprosi Kancij nam le-tó,
Da sprejmeš v sveto nas nebó.
Amen.

(Dalje sledi.)

Is štoljenja Mauricija Tomana.

(Dalje.)

V. Mozambik. Nadaljno potovanje. Prihod v Goa.

Dan našega prihoda bil je ravno 28. rožnika 1753. Oče prednik zavoda Jezusovega reda na otoku nam je berzo drugi dan nekaj majhnih bark poslal. Vsaka je imela dve vesli, s kterima so kot oglje čerani pa malo oblečeni zamorci vesljali in nas sedemnajstero peljali v njih vstav. Ta otok sam je komaj uro dolg in na nekterih krajih komaj četert ure širok. Kupčijo, zdaj že zeló razširjeno, imajo nekteri Portugalci, azijanski neverci in muhamedani. Kupčija bila bi še veliko bolj živa, ako bi se tudi barke družih narodov smele ustavljeti. To pa ni v navadi ne tu ne po družih zavetiščih Portugalcev. Po mojih razlogih je vzrok tej prepovedi ta, da pazljivo odstranjujejo tujce od slabo zavarovanih prostorov. Drugač pa je otok zeló nerodoviten, in morajo potrebno hrano s suhe zemlje ali pa iz družih oddaljenih krajev dovaževati. Tudi ni tukaj studencev, in ljudje so primorani nabirati kapnico s velikimi stroški v nalaš za to pripravljenih vodnjakih. Ker pa pogosto-krat dalj časa ne dežuje, je voda silno draga. Naj bolj-ših morskih rib je tu v obilnosti, druga hrana pa, posebno meso, je zeló draga.

*) Bil je rojen sv. Janez Kancij na Poljskem in Poljci ga posebno kot svojega priporočnika častijo.

Prestavljavec.

Na otoku zapoveduje kraljevi namestnik in infulirani prošt. Jezuiti imajo zadosti dobro sozidan vstav. Tudi je tukaj Dominikanski samostan in usmiljeni bratje oskerbujejo bolnišnico. Terdnjava je lepa in močno zidana, pa tudi nekatere hiše Portugalcev niso naj slabši.

Kadar na otoku veliko pomanjkanje živeža postane, spravijo ljudje sekire, sekalca, svedre, nože, škarje, ogledala in enako blago skup, naložijo vse na barko srednje velikosti in peljejo na nasprotno ležeči otok Madagaskar, kjer prav ceno potrebno živino in drugo hrano dobijo. Tako na primer dobijo za ene škarje vola ali kravo, za navadni majhni nož kozo ali ovco, za sekuro prešiča i. t. d. Zarad tega so hoteli Portugalci na bregu otoka napraviti prodajalnico, ktera bi se jim bila gotovo dobro ponašala, kajti lahko bi bili dobili potrebne hrane, pa tudi barke bi bile ostajale in se s potrebnim blagom preskerbovale, pa se jim ni posrečilo.

Tudi Francozi so se z vsehpehom ondi naselili in mislili so, da stojijo na terdnih nogah; nekega dne pa so jih nenadoma zamorci napadli in do enega vse pomorili; nočejo namreč nobenega Evropejca terpeti.

Jezuiti so bili svoje misijonarje tje poslali, da oznanjujejo nevércem sv. evangelij in divjake navadijo čednega življenja. Vspéh pa je bil zeló majhen, ali pa čisto nespéh, in naposled so bili primorani zapustiti ta lepi otok, ki pravijo, da obsega sedem kraljestev. Edina zapreka, da tukajšni nevérci katoliške vere ne sprejmó, je tu vkoreninjeno mnogoženstvo. K vsemu temu pa je prišlo sem še veliko muhamedanov, kateri so veliko otčanov za svojo zmoto pridobili, ker so vsakemu toliko zén dovolili, kolikor jih rediti more.

O tem otoku se dandanes (ob koncu 19. stoletja) piše to-le: Mozambik (Mozambique), obrežje v vzhodnji Afriki, od nosa Delgado do Zambese, vstric otoka Madagaskarskega, ima v sredi visoko gorovje. Reki Lim popo in Zambese deželo dobro namakate; obnebeje in rodovitnost je kakor v srednji Afriki. Prebivavci so Kafri in zamurci. (Op. Ime „Kafer“ pomeni „pogan“.) Portugalska središnja vlada je razdeljena v 6 okrajev. Poglavar ima sedež v mestu Mozambiku, ki je tudi škofijski sedež in ima 7000 stanovnikov, dobro zavetišče, in je središe portugalskega tergovinstva, ki pa nikakor nima več tolike znamenitosti, kakor v 17. stoletji.

Devetnajstega avgusta šli smo zopet na barko in prepustili smo jo po vgodnem vetru. Ta pot pa smo bolj počasi se vozili, ker imeli smo dve barki pod našim varstvom: prva iz Dio in druga iz Domeo, dveh azijskih naselb, ki ji imajo Portugalci v oblasti. Ker ste pa te barke veliko manjši bili in ste tudi počasneje jadrale, treba je bilo polovico jader zviti in privezati, in zarad tega smo se dalj časa vozili. Za 14 ali 15 dni šli smo brez vse nevarnosti. Na tem kraju namreč tihota in vročina niste toliko nevarni.

Ko smo potovali proti Goi, smo že pod 13. stopinjo južne širokosti videli v morji živih in mrtvih káč. Bile so raznih plemén. V pojasnjenje tega moram omeniti, da se v Indiji zima navadno v sredi junija začne in terpi do polovice avgusta. Zima pa je v tem, da ves čas močno in neprenehoma dežuje. Zarad tega bi težko bilo vsaj v krajih, v katerih sem jaz bil, ljudem dopovedati, kaj je sneg. Naša hladna spomladanska sapica, ki nam je toliko prijetna, napravi tam, da se ljudje na celem životu tresejo. V takem deževnem času nastanejo pogostokrat povodnji, kakor splošni potop, ktere kače in drugi merčes seboj v morje potegnejo. V tem času pride tudi toliko peska v Goiško pristaniše, da je vhod velikim barkam za dalj časa popolnoma zapert.

Ako se tedaj kače na morji prikažejo, je gotovo znamenje, da so vozniki na pravi poti, in da ni več daleč do suhega. Drugo znamenje pa je še bolj čudno.

Prikažejo se namreč majhne bele peresca iz sterjenih pén, ki so podobni majhnim hostijam ali pa srebernemu denarju. Kaj tacega se le blizo suhega nahaja. Kmaló potem so mornarji verv s svinčeno kroglo v morje spustili in našli so, da je morje ondi šestdeset sežnjev globoko. Nekaj časa smo se še dalje peljali in poveljnik je dal dva topa sproziti tje proti suhi zemlji. Odgovora sicer nismo slišali, pa videli smo, ker se je ravno noč delala, od zemlje sem dvakrat se zablistati, to je bil ogenj dveh izstreljenih topov. Vsako uro so to znamenje ponavljali in dobili enak odgovor. Čolnarji so še veliko jadro proti drugim obrnili, da so barko ustavili, ker niso si upali v mraku bolj blizo proti zemlji vesljati.

(Dalje sledí.)

Katoliška Cerkev.

Bog nas je zato vstvaril, da bi mi Njega vedno bolj spoznavali, njemu služili ter se tako zveličali. Kaj je Bog, tega nam še angelj ne more dopovedati, a kako neki bi človek mogel zapopasti! Bog nam je sicer odperl knjigo, da se iz nje zamoremo nekoliko učiti, kaj da je On. Knjiga ima dva lista: nebo in zemljo. Nebo s svojimi čudežnimi stvarmi nam po besedah psalmistovih (18, 1) oznanuje slavo in veličastvo Božje; a zemlja, drugi list, ona nam iz ust milijonov ljudi in družih živčih in neživečih reči razodeva Božjo dobrotljivost in previdnost, modrost in vsemogočnost.

Ko pa ljudstvo ni več razumelo ove knjige ter je Božje češčenje skazovalo stvarém, ko je celó „izvoljeni narod“ judovski zabredel s pravega tira, prišel je Bog sam kot človek na svet, da nam napiše novo knjigo, knjigo, iz katere naj bi se vsi ljudje učili Boga spoznavati in njemu prav služiti. Knjiga ta je sv. katoliška Cerkev. Ona nas uči jeden jedini jezik, jezik vere, upanja in ljubezni; ona nam delí milost, mir in blagostanje. Ona je drugi raj, druga barka Noetova, nova zaveza med Bogom in človekom, ona je preddvorje, veža nebeška, ona je mati človeštvu. To je ono, kar pravi katekizem, rekoč, da je Cerkev vidni zbor vseh pravovernih kristjanov, ki verujejo ene nauke in sprejemajo ene zakramente ter imajo vidnega poglavarja, rimskega papeža.

1. Beseda „cerkev“ navadno pomenja poslopje, napravljeno z opeko, kamenja ali lesa, poslopje, ki ga je posvetil episkop (škof) ali blagoslovil njegov pooblastenec; poslopje, v katerem se zbirajo kristjani, da bi tam skupno Bogu služili. No, kadar v apostolski veri molimo, rekoč: „Verujem — v sveto katoliško Cerkev“, ta beseda „Cerkev“ ne pomenja poslopja, v katerem se kristjani zbirajo k službi božji, marveč zbor ali družbo kristjanov samo. Ako toraj rečem: „Jutri pojdem v cerkev“, ali: „Ta cerkev je snažna“ itd., s tem govorim o poslopji, ki je pripravljeno za opravljanje službe božje. Če pa rečem: „Ta človek je ud katoliške Cerkve“, ali: „Moj sosed je izključen, izobčen iz Cerkve“, ali: „Cerkev je razširjena po vesoljnem svetu in obsega čez 200 milijonov vernikov“ itd., to mislim zbor ali družbo vseh pravovernih kristjanov. Ako pa slišimo: „Cerkev uči, da je sedmero ss. zakramentov“, ali: „Cerkev zapoveduje, da se ob petkih zderžujemo mesnih jedí“, ali: „Cerkveni zbor obsodil je nauk lažiprerokov“ itd., tu se z besedo „Cerkev“ razumevajo predstojniki Cerkve, t. j. papež in episkopi, t. j. učeča Cerkev.

Ko je Gospod (Mat. 16, 18) Petru rekel: „Ti si Peter, t. j. skala, in na to skalo bom zidal svojo Cerkev“, Zveličar z besedo „Cerkev“ ni mislil kakšnega poslopja, marveč ljudi, ki bodo verovali v Jezusa kot

Sina Božjega in Odrešenika svetá. Kakor je namreč Peter, ki je Cerkev izvoljen za podlago, bil človek, tako tudi Cerkev, „zidana“ na tej podlagi, mora biti le družba ali zbor ljudi. — Isti pomen posnema se iz različnih imén, ki jih je Cerkev dajal Kristus in njegovi pomočniki, apostoli. V sv. pismu se namreč „Cerkev“ večkrat imenuje „kraljestvo Božje“ na zemlji, ali „ovčnjak“, ovčarnica Kristusova, zopet „družba svetnikov“, tudi „telo“ Jezusovo, „sveto mesto“ itd. Vsa ta in podobna imena očitno naznanjajo, da „Cerkev“ v našem pomenu ni poslopje, temuč jedinstvo, družba, zbor, občestvo kristjanov. Zato sv. Avguštin piše: „Cerkev, to je ljudstvo Božje, ki je razkropljeno po celem svetu“, a sv. Tomaž Akvinski govori: „Cerkev je družba vernikov“. — Z besedo „cerkev“, ki jo imenujemo v apostolski veri, razumevamo kerščansko občino, kerščanstvo, kristjane vesoljnega sveta.

Slovensko ime „cerkev“ ponaredilo se je iz gerške besede „kyriake“ (eklesia), t. j. Gospodova (družba). Tako se imenuje za tega del, ker je Jezus Kristus njen začetnik, zidar, ustanovitelj, a On je naš Gospod, kajti On je pravi Bog in naš Odrešenik. — Da je Jezus, naš Gospod, ustanovitelj Cerkev, to vemo od Njega samega.

2. Zveličar je o svojem kraljestvu na zemlji, t. j. o Cerкви govoril večkrat v prilikah. Tako n. pr. (Mat. 20, 1–8) pravi o gospodarji, ki „je zjutraj zgodaj izšel, da najme delavcev za vinograd svoj“; ko se je s temi pogodil, poslal jih je na delo. Jednako storil je „okoli tretje ure“, po tem zopet „o šesti in deveti uri“, in na posled „okoli enajste ure“. Tukaj se Cerkev primerja vinogradu, kamor je „hišni Gospodar“, t. j. Bog, v raznih dobah klical delavce, t. j. ljudi. V stari zavezi je ljudi vabil po svojih službenikih in prerokih, v novem testamentu je pa „najemal“ jih po svojem lastnem Sinu in apostolih. — Pri sv. Mateju (22, 2–11) beremo o kralju, ki je svojemu sinu napravil svatovščino ter je povabil množino gostov. Kralj je Bog Oče, ki je svojega jednorodjenega Sina poročil s sv. Cerkvijo, napravil veliko gostovanje, t. j. evangelijski nauk, svete zakramente, nebeško veselje. — Svojo bodočo Cerkev Kristus (Mat. 13, 24–27) primerja z njivo, na kateri raste lepš pšenica in škodljiva ljulika, t. j. v njegovi družbi bodo ljudje dobri in hudobni; ob enem pa tudi naznanja plačilo za dobre, in pogubljenje za hudobne.

Kar je Gospod obetal v prilikah, to je obljubil tudi razločno z besedami. Beremo namreč, da je (Mat. 16, 18) perváku apostolov rekel: „Ti si Peter — pečina, skala — na to skalo bom zidal svojo Cerkev“. Kakor je pri vsaki hiši podlaga, temelj naj važnejša reč, na kateri počiva celo poslopje, tako je pri Cerкви sv. Peter kot kamen ali podlaga, brez ktere Cerkev biti in obstati ne more. — Jezus uči, da moramo Cerкви biti pokorni. Ko je opominjal svoje učence, da naj bratovski svarijsko grešnike, je (Mat. 18, 17) rekel: „*Ako tebe ne posluša, vzemi seboj še enega ali dva... , ako teh ne posluša, povej Cerкви; če pa Cerkve ne vboga, bodi ti kakor nevernik in očiten grešnik*“. Ako se namreč hudobnež ne zmeni za mirne besede poštenih ljudi, zapovedal je Zveličar to naznaniti Cerкви. — Pri sv. Janezu (10, 11–17) se Kristus imenuje dobrega pastirja, tiste ljudi pa, ki poslušajo njegov glas, ima za svoje „ovčice“ ter pristavlja: „Imam še drugih ovac, ktere niso iz té ovčarne; tudi te moram pripeljati in poslušale bodo glas moj ter bode ena čeda in eden pastir“. Ta ovčarnica je sv. Cerkev.

3. Premilostni Zveličar je svoje obljube tudi spolnil. Ko je začel učiti, obiskoval je kraj za krajem. Seboj jemal je učence. Bilo jih je 72, kakor vemo iz

evangelija (Luk. 10, 1. 17). Gospod izvolil si jih je izmed ljudstva. Ti so ga spremljali po njegovem potovanju po Judeji in drugih okrajinah, poslušali so njegove pridige, gledali njegove čudeže. Od tega števila odločil si je 12 apostolov, po tem ko je (Luk. 6, 12) bil „celo noč premolil v molitvi božji“. Apostoli so: Simon-Peter, Andrej, Jakob starejši in Janez, Filip in Jernej, Matej in Tomaž, Jakob mlajši in Simon-Gorečnik, Juda Tadej in Juda Iškarijot, kateri je postal izdajalec.

Preljubi naš Rešitelj je apostolom izročil vse potrebno. Dal jim je namreč zapovedi. Rekel jim je: „*Podite in učite vse ljudi*“. (Mat. 28, 10.) „*Idite po vsem svetu, oznanujte evangelij vsakemu umnemu stvarjenju*“. (Mark. 16, 15.)... Zapovedal jim je toraj, da morajo sv. evangelij oznanovati. Naložil jim je, da tiste, ki so pripravljeni živeti po nauku Jezusovem, naj sprejemajo v Cerkev po zunanjem znamenju. To vidno znamenje je kerst, pogoj za zveličanje in pogoj za sprejetje v sv. Cerkev. Zatoraj (Mark. 16, 16) pravi: „*Kdor veruje in bo kerščen, ta bo zveličan*“, sicer pa (Jan. 3, 5) „*če se kdo ne rodi iz vode in Duha, ne more iti v kraljestvo Božje*“. — Postavil je Sveto večerjo, ki naj bo sveta véz, ter naj vernike združuje med seboj, in vse skup zopet z njihovim poglavarjem Jezusom. V ta namen je kruh in vino spremenil v svoje Telo ter porazdelil apostolom, rekoč: „*To delajte v moj spomin*!“ (Luk. 22, 19.) Jedilo od te mize teknilo bo le tistim, ki spolnujejo kerstno obljubo, zato Zveličar (Jan. 6, 57) pravi: „*Kdor je moje meso in pije mojo kri, ta ostane v meni in jaz v njem*.“

Zraven tega so apostoli dobili posebno oblast. A ta je trojna, — učna: „*Učite vse ljudi*“ (Mat. 28, 19.); — mašniška, svečeniška: „*To opravljajte v moj spomin*“ (Luk. 22, 19.); — vladarska: „*Karkoli zvezete na zemlji, to bo zvezano v nebesih, a karkoli razvezete na zemlji, razvezano bo v nebesih*“. (Mat. 18, 18.)

Jezus Kristus je toraj napravil podlago, temelj svojemu duhovnemu poslopju — Cerкви. On je obljubil, da bo postavil Cerkev; svojo obljubo je spolnil in je (Efež. 4, 11) „*nektre postavil za apostole, nektre za preroke, nektre za evangeliste, nektre za pastirje in učitelje, da verniki postanejo popolnoma, da se sestavlja telo Kristusovo*“. (Dalje sledi.)

Zakaj se kljče sv. Anton na pomoč, da bi se kaj zgubljenega zopet našlo?

Na vso moč je sitno večkrat, kadar kdo kake zgubljene ali pa založene potrebne reči išče, pa je kar ne more najti. V tacih okoliščinah verniki navadno kličejo na pomoč sv. Antona Padvanskega. Od kod je to?

Oče sv. Antona je stanoval v Lisabonu na Portugalskem in imel je v oskerbništvu očitne denarje. O neki priliki je kakor oskerbnik imel odgovor dati, bil je pa zgubil pobotnice in zato je bil v nevarnosti, da pride v sramoto in še celó sum, da je goljufoval. Njegov sin pa, ki je takrat bival na Laškem, je bil kar nepredvidoma postavljen na Portugaleko, stopi pred sodnike in izroči sodnji poštevne spričala. Tako je bil oče rešen iz zadržg.

Še bolj znan je naslednji dogodek iz bukev, ki popisujejo čudeže sv. Antona. Ob tistem času, ko je sv. Anton bival v Montpellier-u na Francoskem, zapusti neki novinec samostan njegovega reda in na beg je vzel seboj psalmske bukve z opombami, ktere so sv. Antonu služile, kadar je podučeval svoje brate. Sv. Anton, močno užaljen zaradi dvojne nesreče, začne moliti. Begovca med tem na potu grozovita prikazen tako ostráši, da se

je z bukvami nazaj vernil in ves pretresen se je svetniku pred kolena vergel.

Ambrož Katarin, sloveč bogoslovec, je neki dan na potu zgubil rokopis svojih děl, ko ga je ravno k tiskarju nesel. Vse opravevanja, tudi naj skerbniše, so bile zastoj. Poslednjič se oberne k sv. Antonu in obljubil je, ako bo uslišan, da bo to dogodbo razglasil v nekem spisnem delu. Zdajci pride neznan človek in mu pové kraj, kjer je Ambrož svoj rokopis našel polen in nepoškodovan. Vsled tega je to dogodbo popisal natančno po vsih okolišinah, kakor je bil obljubil, in tako tudi svetu zapustil.

Karol II, angleški kralj, je bil pregnan iz svojega kraljestva in bival je v Koloniji. Takrat mu je bil ukraden ves njegov denar. Dasiravno protestant, se je vernil do oo. frančiškanov, naj oni sv. Antona zanj na pomoč kličejo. Vspéh je prečudno opravičil njegovo zaupanje. Že prihodnji dan se je vse ukradeno lepo našlo. Kralj je popis vse te dogodbe podpisal, svoj pečatnik pritisnil in zapustil samostanu.

Morebiti ni kmali katoliškega vernika, da bi tudi iz svoje skušnje ne bil prepričan, kako sv. Anton v enacih primérnejih pomaga. Omenjen bodi en sam dogodek ob kratkem, ki ga „Canisius-Stimmen“ (t. l. št. 7.) obširno pripovedujejo. Župnik v St. je bil lansko leto véliki teden v neko mesto poslal 77 gl. za mašno obleko, ki mu je bila izdelana. Letos ob novem letu pa dobí tirjatev, da naj plača. Zdaj iše in iše ves ljubi teden „recepisa“, da je denar poslal; pa zastoj. Dobri prijatli mu svetujejo, naj se oberne za pomoč k sv. Antonu. Prosi prijatle, naj mu tudi oni pomagajo moliti. To se zgodi. Duhoven zopet jame iskati, pa komaj da odpre omaro, je prvi papir, ki ga v roke prime, iskani recepis.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Za Slovane silno imenitna okrožnica Leona XIII. Sedanji sv. Oče Leon XIII se po pravici imenujejo „luč na nebu“, ker kakor visoko postavljena luč daleč okrog sveti, tako sedanji papež vso zemljo razsvetljujejo s svojo nebeško učenostjo. 30. septembra so zopet dali na svitlo preslavno encikliko, ki se ozira na Slovane in njih razmere do svetega Stola. Povzeli so zgodovino ss. Cirila in Metoda, ki sta v 9. stoletji v Aziji Kazarom in Bulgarom, potem pa v Evropi neštevilnim Slovanom oznanovala sv. vero. Našteli so premnoge papeže, ki so se posebno pečali za Slovane in zapovedali so, da praznik ss. Cirila in Metoda naj se v katoliški Cerkvi po vsi zemlji obhaja 5. mal. serpana (jul.). Sv. Oče opominjajo poslednjič vse škofe in vernike, naj prosijo ssv. slovanska aposteljna za njuno posredovanje pri Bogu, da se sv. vera na Jutrovem ohrani in da se razkolniki vernejo v katoliško Cerkev.

Ta okrožnica je silno znamenita in bode gorko obhajala slovanski svet. Upajmo tudi od nje velikega vspéha v prid Slovanov. Prihodnjič več.

Iz Ljubljane. (*Antikristovi krokarji.*) V razodenjih sv. Brigitte se to-le bere: Tri so časne dobe na svetu. Perva seže od Adama do včlovečenja Sinú Božjega; druga se prične s prihodom Jezusa Kristusa na zemljo, in gre dalje, da brezbožnost in prevzetnost postanete obilne in je terpljenje Sinú Božjega kakor pozabljeno; s tem se prične tretja doba, ki bo terpela dalje, do sodbe. Ob koncu te dobe bo rojen Antikrist. In kakor se iz svetega zakona rodijo otroci Božji, tako bo Antikrist rojen od preklete ženske, ktera se štuli, da

umeva duhovne reči, in od prekletega moškega, iz kterih zedinstva bo hudobni duh svoje delo upodobil. Kadar se bo brezbožnost v nezmérno narastla in bo méra krivice čezobilna, takrat se je približal čas Antikristov. Poprej pa se bojo še nekterim poganskim narodom vrata vére odperle. — Kadar bodo kristjani ljubili krivoverstvo in bo krivica duhovstvo in pravico z nogami teptala, je to zanesljivo znamenje, da Antikrist ima priti.

K temu, kar je poslednjič rečeno o teptanji duhovstva in veljá o cerkvenih ali sploh pobožnih osebah, je prilika pristaviti nekatere opombe.

Ravno te dni se je nekdo v enem ljubljanskih častnikov grenko pritožil, kako neobtesano in več kot plašarsko so se obnašali na železnici nekteri mladi ljudje, ki so šli domu iz Bosne. Nam je pred malo časom prišla podobna pritožba gnjusnega počenjanja nekkih mladih potepuhov na železnici, da zamoremo to le z bolj mehikimi besedami omeniti, ponavljati gerdih besed ne smemo. Rečeno je primeroma to-le:

Peljal sem se po železnici v L. domu. Bilo je še 4 postaje do L., kar pride v voz mlad fant s culo na rami, boje rokodelce, se usede za menoj na klop k drugemu mlademu fantalinu — nekako pri 18letni starosti sta bila. Vidila sta nasproti sedeti tudi plemenito gospó. Ni bilo še 5 minut, ko smo se začeli peljati, kar začne fant s culo tako grozovite bogokletja govoriti, da nas je vse spreletaval strah in groza. Gerdun je tudi smodko imel v zobéh in je dim naravnost tej gospej v glavo pihal, pa tudi z jezikom jo pikal... Prašamo: Kje je vzrok takega krastavega vedenja? In: Kam pripeljejo svet take pošastnosti?

Nova éra je mislila, kdo vé, kako pridobitev, akvizicijo, je storila s svojim lazi-liberalizmom; zdaj pa se je o vsaki priliki začel kazati piškavi njegov sad. Zares, pravi Antikristovi predhodniki so taki spački človeštva, ki zraven tega, da so brez vére, tudi ne znajo nobene „manére“ in čedne šege.

Kaj pa je storiti, ako s tacimi zverinjami skupaj zadeneš, dokler se jih ogniti ne moreš? Železnica bi za take morala imeti posebne kurnike, kakor za divje zveri, ki vse praskajo in tergajo, kar je blizo njih. Ker pa tega ni, bodi dragi popotnik do njih hladnokerven kakor zima, pa tudi postaven kakor skala. Ako nimaš tiste zmožnosti, da bi nesramnemu gobcu pri prvem napadu moško in hladno zasolil tako besedo, da mu bo dolgi in strupeni jezik zastal, potlej ni družega pomočka kakor poterpeti. Bogokletnežu ali napadniku na tvoje poštenje utegneš pa nekako naznaniti, da se bodeta na postaji zmenila, če je imel res podpisano pravico te nadlegati, ki si pošteno plačal prostor v vagonu. Zakaj to ni res, da ni nikjer več pravice; samo to je, da je treba iskati je pametno in po pravi poti. Ako bi pa ti sam zanikarneža z vsimi gerdimi primki nazaj opsoval, potlej, se vé, sta oba zadolžena in kako boš iskal pravice?

Nedavno so pravili, kako kosmato in neolikano so se na neki železnici védli pruski vojaki do nekega katoliškega redovnika in da je bila zato velika preiskava. Ali se mar vi nekteri kranjski zanemarjenci hočete tudi obnašati do svojih katoliških sorojakov, kakor so se védli luteranski vojaki — ne do svojih sovercev, ampak — do katoličanov? Ali vas ni sram na železnici nadlegovati sopopotnikov? Ste se mar pri kravah učili obnašanja do bližnjega? Če je kteri med turčini v Bosni ali kjer si bodi po svetu kaj napačnega vidil ali slišal, tega ne smé v našo pošteno deželo nositi in tukaj trošiti. Marsikteri se v južnih krajih navadijo tako ostudnih preklinjevanj, da bi se samim lasje ježili, ako bi vedili, kaj govoré; in vendar take ostudnosti ponavljajo, kadar domu pridejo, in tako naš narod pačijo in po-

hujšujejo. Ravno undan smo v „Katol. listu“ čitali, da je hervaška vlada dala ojstro prepoved zoper bogokletje in bo vsak kaznovan, kterega bodo v tem zasačili. Tudi pri nas so marsikteri bili že na več mesev v ječo obsojeni zarad bogokletja. Vsak, komur se dokaže, da je proval vero ali božje reči, pride v ječo. Vsak tedaj naj se varuje tega, kar je ostudno pred Bogom in sramotno pred ljudmi!

Iz Ljubljane. Pastoral, bearbeitet für angehende und wirkliche Seelsorger von Dr. Andreas Gassner, Pastoral-Professor zu Salzburg; I. Heft. — To delo (obkrajšanje velikega dela Gassnerjevega „Pastirstva“) izhaja v veliki prav prijetni osmerski obliki in bode obsegalo kacic 6 sošitkov po 80 kr., vsak sošitek s kacicami 10 polami. Vsacih 5 tednov izide eden, ter bode delo do spomladi l. 1881 doveršeno. Pervi zvezek imamo pred saboj, je res lepo delo, in dobiva se po bukvarnah.

Vsak duhovni pastir potrebuje enacega dela kakor očes v glavi, in tako lepa prilika z malimi stroški polagoma si ga napraviti, se ne naključni kmali, kakor tukaj. Svetujemo toraj novim posvečencem, gg. bogoslovcem in drugim gospodom duhovnim pastirjem, naj se naročijo na to „Pastoral“.

V bolj natanko pojasnenje bodi omenjeno, da dobro znani, že 20letni vrednik solnograškega cerkvenega lista („Salzburger Kirchenblatt“) je že pred 10 leti v treh debelih zvezkih na svitlo dal „Handbuch der Pastoral“, katero delo je pa že skor čisto pošlo. Bilo je priporočeno to delo od več ko 30 škofijstev in dobiva se v njem pojasnilo o vsakeri stvari, ki v duhovsko pastirstvo sega. Ta izdaja pa bode posnetek vsega dela, ki utegne prav dobro služiti tudi profesorjem pastirskega bogoslovja pri njihovem poučevanju. Ohranjena je pri tem vravnava in razdelitev, kakor je v velikem ročniku, sicer pa nikakor ni goli posnetek ali „compendium“, temuč je prav veliko bistveno zboljšanega in predelane, marsikaj tudi načelno predrugačenega. Večina tvarine je skrajšana, marsikaj pa tudi zdaljšanega. Omenjeno bodi, da ravno ta pisatelj je l. 1875 že v 3. izdaji na svitlo dal mnogorazširjeno knjigo o zakramentu sv. zakona. („Das heil. Sacrament der Ehe“.)

Z Rovt, 27. kim. *) (Novi zvonovi; kako so s častjo popotvali in bili sprejeti. Janez Oblak. Slovesnosti. Pošteni farmani.) Velikokrat beremo letos po časnikih le žalostne dopise o raznih nesrečah in klice na pomoč. Jaz Vam imam, hvala Bogu, danes le kaj veselega sporočiti. Včeraj (26. sept.) obhajali smo namreč za nas imenitno slovesnost: vpeljevanje štirih novih zvonov.

Naročenih je bilo v naši fari ob enem 5 zvonov. Štirje za farno cerkev, eden pa za podružnico na Praprotnem berdu. Vliil jih je g. Samasa. Vsak, kdor jih je vidil in slišal že v Ljubljani pri g. zvonarju, ali pa pri nas, hvali ne le zares lepo vnanjo podobo, ampak tudi prijetne glasove. Veliki zvon C tehta 34 centov, drugi Es 20, tretji G 9, četerti C 4 cente 25 funtov.

Že v Ljubljani, ko so odpeljevali 13. t. m. zvonove, se je vse terlo radovednega ljudstva okrog lepo ozaljšanih vozov. Na Brezovici, kjer so vozniki tudi prenočili, pozdravili so nove zvonove z zvonenjem, tako tudi drugi dan v Doljnem logatcu z zvonenjem in streljanjem z možnarji.

Za ta prijazni sprejem in skazano čast izrekam toraj vljudnim Brezovičanom in Logačanom, v imenu faranov, naj toplejšo zahvalo.

Precej pri vhodu v faro in še drugod na več krajih postavljeni so bili slavoloki, ki so z reznimi napisi naznanjevali, da obhajamo za vso faro imeniten dan. Dasi-

ravno je bilo tiste dni s košnjo veliko opraviti, se je vendar zbralo obilo ljudstva pri cerkvi. Pokanje možnarjev in zvonenje pri podružnicah in sosednji fari na Verhu je naznanjalo, da se bližajo zvonovi. Šli smo nekoliko vozovom naproti z banderi, in o prihodu so pevke zapele nektere primérne pesmi. Skoraj bi rekel, da se je vsakemu o prvem pogledu lepih zvonov samega veselja nekako milo storilo in marsikomu so prevelikega ginjenja solze oči zalile. Srečno bili so zvonovi spravljani v zvonik. Vsak je težko pričakoval prvega glasú. Veselo bili smo osupnjeni, ko smo v sredo popoldne (15. sept.) pervikrat zaslišali glas velikega zvona, ki so prav mogočno razlega po naših gričih. Zadovoljnost brala se je vsakemu na obrazu.

Vse delo v zvoniku vodi Janez Oblak iz Lučin, ki je pri nas vse prav lično in terdno izdelal, da se mu vidi, da je res mojster v tej stroki.

Na nedeljo (26. sept.) bila je napovedana slovesnost. Pričujočih bilo je 9 duhovnov. Slovesno sv. mašo in pridigo imeli so preč. g. dekan Verhniški. Vreme bilo je vgodno, zato se je pa tudi ljudstva sošlo, da ni mogla cerkev vsega obsegati.

Da imamo novo zvonilo, za to se imamo v prvo zahvaliti neutrudljivemu g. župniku, ki se niso ustrašili težavnega dela, in dasiravno še niso leto in dan pri nas, so že pri farovžu in cerkvi veliko popravili in polepšali. Vsa pohvala se spodobi tudi faranom. Naša fara ne šteje še popolna 2000 duš in vendar so, ukljub mnogim dosedanjim slabim letinam, prostovoljno toliko obljubili, da se bodo veliki stroški poravnali. Bog nas je pa tudi letos blagoslovil s precej bogato letino, nas obvaroval toče, ki je ravno letos drugod po svetu toliko škode naredila.

Reči se mora, da so naši Rovtarji vsi vneti za čast Božjo, da se pri vsaki priložnosti, ako je treba za cerkev kaj napraviti, pokažejo prav darežljive.

Po svoji kupčiji z lesom pridejo s svetom veliko v dotiko; pa vendar so večidel še ohranili svojo staro poštenost. Nikdar ni slišati ponočnega razgrajanja, nikdar o prepirih, pretepih; da bi bili koga pobili, tega naj starejši ljudje v fari ne pomnijo. Na hvalo se jim mora tudi reči, da žganja, ki pijance tolikokrat ob pamet in zdravje pripravi, pri nas prav malo spiijejo. Zato so pa tudi ljudje sploh čeversti, zdravi in vredni, da se marsikterim, na videz bolj izobraženim krajem, v izgled postavijo in v posnemo priporočijo.

G. V slovenskih Goricah, 9 sept. (Dve prelepi cerkveni slovesnosti. [Konec.]) V pondeljek v jutro je gosp. M. služil slovesno černo mašo za svojo pokojno srodovino. Potem se je v društvu duhovnih rojakov podal na pokopališče, obiskovat grobe svojih ljubih pokojnikov. Ondi pokazal nam je mesto, kjer želi, kadar bo tudi njemu ura potekla, sredi med svojimi rojaki počivati. Previdnost mu je odločila veči del življenja prebiti na tuji zemlji in med tujim narodom, toda enkrat — ko bo dospel do konca — hoče se vrniti med svoje, ktere je toliko ljubil!

Ta predpoldan se mu je predstavila deputacija faranov, ktera mu je čestitala in za vse obilne velikodušne podpore zahvalo izrekla. Blagi starček ji je podaril 50 gl. v namen, da si kmalu omislijo gasilnico, ktera je posebno veliki vasi Bisu zelo potrebna. — S kosilom pri g. jublantovi sestri, kterega se je vdeležilo še obilno gostov — duhovnih in svetnih — bila je jubilejska svečanost dokončana. Veselo še smo si napivali; toda hitro, prehitro so ure pretekle. In prišel je čas ločitve. S solzami v očéh smo se g. slatomašniku zahvalili, se objeli, rekoč: „Sej ni še bilo zadnjikrat, — in podali smo se na pot — vsak v svoj kraj, vsak na

*) Serčna hvala za lepi dopis! Vr.

delo svojega poklica. Gotovo pa ni bilo enega med milimi gosti, da bi v sercu ne djal:

„Gospo DV z Lato Mašnik V
Večna Čast In s La Va In Ves b Lagor božii!“

Naj nasledujete tukaj še pesmi, ki ste se med drugimi peli o priliki slovesne zlate maše. Dve deklici iz domače fare ste prav miloglasno zapeli naslednjo pesem s napevom g. Miklošiča:

Pesem

pri zlati sv. maši visokovrednega gospoda

dr. Jožefa Muršeca

pri sv. Bolfanki

5. septembra 1880.

Kak slovesno, kak veselo
Dnes nam glas zvonov doni,
Kaka strelba se razlega
Po dolini Pesnički!
To je silni glas vabila:
Po vseh potih brez števila
Grejo trume naroda
K cerkvi svet'ga Bolfanka.

Cerkva nova posvečena
V krasnem kinču se blišči,
In kristjanom poskakuje
Serce v sladki radosti;
Ker so srečno doživeli,
Kar so dosti let želeli:
Zlato mašo prvokrat
Vidijo tu darovat'.

Pred altarjem zala versta
Venčanih devic stoji,
In duhovnikov preslavna
Družba starčeka časti:
Ki pred petdesetmi leti
Še v mladosti svoje cveti
V cerkvi tej navdušeno
Novo mašo peli so.

V težkem stanu delovali
Dolgo dober so pastir,
Skerbno dušam prave sreče
So odpirali izvir;
S svetim naukom mladini
Proti večni domovini
Kazali so sterma pot,
Var'vali jo grešnih zmot.

Dnes ozirajo se milo
Na pretekle zlate dni,
Se spominjajo veselja
In prestanih žalosti;
Bogu, ki jih je ohranil,
Z vsemogočno roko branil,
Slavo pojejo iz dna
Serca prehvaležnega.

Srečen človek, ki dočaka
Zdrav visoke starosti,
Pa srečnejši, kdor izverši
Blagih del v obilnosti!
Vsi tedaj se veselimo,
Ljubega Boga častimo,
Kteri nam dobrotnika
Tol'ko let živeti da.

Prečastiti zlatomašnik
Jožef Muršec — naš rojak,

Večni Povračnik poverne
Naj obilno dar Vam vsak;
Milostljiv Vam vedno bodi,
Blagoslovi Vas in vodi,
Srečnih let Vam dosti daj,
Enkrat pa presvetli raj!

Eno v tej slovesni uri
Spolnite nam željo še,
In v molitvi se goreči
Vseh nazočih spomnite;
Naj nam Bog pri vseh zadevah,
V dušnih in telesnih revah
Stalnost v dobrem podelj,
Nikdar nas ne zapusti.

Ti pa Oče naš nebeški
Doli glej na svoj oltar,
Sprejmi ino blagoslovi
Sveti jubilejski dar!
Izveličar ljubeznjivi,
Jezus — Bog in človek živi,
Ki daruješ se za nas,
Vslíši naših prošenj glas!

Oj Marija, sveti Jožet,
Ino vseh svetnikov zbor,
Angelj varhov pričujočih
Neštevilni svetli kor:
Zdaj pri svete maše službi
Prosíte kerčanski družbi,
Da v nebesih enkrat vsi
Z vami bomo združeni!

Naslednjo pesem, ki je tudi zvalila ljudstvu solze iz oči, je zložil gosp. zlatomašnik sam in napév ji je omislil gosp. dr. Ipavic:

O Marija, hči, nevesta,
Mati Božja blažena,
Pomočnica vselej zvesta,
Varhinja usmiljena.

Polna milosti Devica,
Čednosti vsih zlati svit,
Neba, zemlje zdaj Kraljica,
Zmoreš, kar je komu v prid.

Nas usliši, sprosi milo
Zdanji ino skrajni čas
Božje milosti obilo,
Greha stisk da reši nas!

Sprosi milosti obilo,
Da varuje v dobrem nas,
In pri Bogu za plačilo
Zveličuje večni čas! Amen.

Razgled po svetu.

Francoski vladni framasoni so prišli v zadrego s tem, ker sodnije po večkrat razsodijo v prid preganjanj jezuitov. Toda frajmavrarji si pomagajo na ta pred vsim svetom zaverženi način, da prepovedujejo pisarjem take razsodbe pisati in zadevnim strankam jih izročevati. Zato pa ima sedanja francoska vlada vsak dan več nasprotnikov. Celó mornarski poveljnik Cloué, kakor je čutil, se ne mara sukati po željah judovskega Gambetta.

Oziroma črnogorsko-turške zadeve se misli, da Osinj bode Črnogorcem izročen v kratkem in sicer po mir-

nem potu; polna vravnava tega prašanja pa da se bude kasneje doveršila. Razun tega hočejo vlade Turčiji dati dva mesca časa, da doverši gerško zadevo, in 3 mesce za zveršenje poprav v Armeniji.

Cvet in sad zveste molitve.

Zahvala

Po obljubi očitno naznanjam naj serčniši zahvalo N. lj. G. presv. Serca, da je sin po dosti hudih pritežnostih, ko se je zanj 9dnevica opravljala, šolo srečno izdelal.

Z Gorenjskega, 6. vinot. 1880.

K.

Prošnje.

V molitev goreče priporočeni: Neka bolna, posebno na očeh, za pomoč. — Neka posebna zadeva. — Dve osebi za srečen poklic in dobro pripravo zanj. — Že delj časa božjastno dekle, katero ta bolezen grozno zdeluje in se je kake neprevidene smerti v takem stanu bati, je prav živo priporočeno za pomoč.

Bratovske zadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec vinotok 1880.

I. Glavni namen: Izročenje vesoljnega sveta v naj svetejše Jezusovo in Marijino Serce za splošno spreobrnjenje.

II. Posebni nameni:

11. vinotoka. Sv. Gumar, v rodu s kraljem Pipinom, je imel veliko terpeti od svoje hude žene, katero pa je na pravo pot pripravil s svetim življenjem in z molitvijo. † l. 774. Priporoč.: Ledine sv. Jakopa ap. (680 duš). Zakonski za sveto življenje, posebno na Slov. Mladina za sveto čistost.

12. Sv. Maksimilijan, škof in muč. v Celju l. 283; pomočnik lavantinske škofije. Priporoč.: Zavratac sv. Ulrika (666 d.). Verniki lavantinske škofije za sveto življenje, zlasti mladina. Umirajoči in duše v vicah.

13. Sv. Koloman, kraljevič iz Škocije, je bil o potovanji v Jeruzalem v Stokeravu pri Dunaju dolgo terpinčen in poslednjič obešen (l. 1012), ker so ga krivičili za ogleduha; počiva v Melku. Priporoč.: Verh ssv. 3 Kraljev (605 d.). Iskanje Božjega kraljestva in njegove pravice. Zatrene vráž in krivih vér.

14. Sv. Kalist I, papež, od nevernikov več dni s palicami pretepan, poslednjič z okna v vodnjak veržen l. 222. Priporoč.: Dekanijska duhovnija Cirknica (4136 duš). Sv. Oče Leon XIII in spreobrnjenje njihovih hudobnih nasprotnikov. Zatrene skrunjenja nedelj in praznikov.

15. Sv. Terezija, v začetku z branjem romanov s posvetnimi mislimi napolnovana, spreobrnjena pa je postala velika svetnica, pisateljica prelepih bukev itd. Priporoč.: Stari terg pri Ložu sv. Jurja (4744 d.). Mladina za odvernjenje kužnega branja. Duhovno terpeče duše.

16. Ss. Martinijan in Saturijan mm., sta veliko divjakov spreobrnila. Priporoč.: Bloke sv. Mihaela (2910 d.). Spreobrnjenje naših keršenih divjakov. Keršanska serčnost, zlasti mladini za čednost.

17. Dve in dvajseta nedelja po Bink. Evang.: Ali se smé davek dajati (Mat. 22). Obletnica cerkvenega posvečevanja. Priporoč.: Planina sv. Marjete muč. (2029 duš). Lepo obnašanje v cerkvah. Razširjanje sv. vere.

Male duhovne vaje.

1. *Keršanski nauk.* Ena prav velikih dobrot je: mladino v veri podučevati.

Učitelj, ki v šoli otrokom keršanski nauk razlaga, dobi vsaki pot 100 dni odpustka.

Očetje in matere, kateri otroke in posle učijo keršanski nauk, vsaki pot 100 dni odpustka.

2. *Zdihljej.* O Jezus, krotak in iz serca ponižen, stóri serce moje, kakoršno je Tvoje! (100 dni odpustka enkrat na dan.)

Listek za raznoterosti.

Katoliška družba bo prvo letošnjo tombolo svojim družnikom napravila 24. tega mesca. Začetek je o 1/2,6 popoldne. Dobiček se bo obrnil za ubožne št.-jakopske konference sv. Vincencija. Vabljeni so spoštovani družniki, da bi prav obilno se vdeležili in pomogli, da se dobi kaj pomočkov, zakaj revežev je zmeraj več, denara pa zmeraj manj. Samo ta konferenca jih ima do 140 podpirati, ter bo mnogim treba darove odreči, ako ne bo bolje. — Dalje je izrečeno upanje, da se v družbenih sobanah prihodnji mesec zopet prično podučni govori, ki so zadnje zimo vedno več poslušavcev vabili v sobano. Dan se bo naznanil pozneje.

V knežje-škofijsko semenišče so sprejeti naslednji gospodje: Glibe Andr. iz Starega loga; Ilovski Albin iz Novega mesta; Kušar Fr. iz Rateč; Marok Jož. iz Kostanjevice; Možina Jan. iz spodnje Idrije; Mrak Matija iz Radolice; Pokoren Jak. iz Škofje loke; Porubski Jož. iz Kočevja; Sitar Matej iz Ježice; Zavodnik Feliks iz Žužemberka; Fertin Ign. iz Breznice (v 2. l.). — Bogoslovci zunaj semenišča so gg.: Demšar Fr. iz Poljčan; Dobnikar Jan. iz Topol; Sternard Jan. iz Dobropolja; Ileršič Ignacij iz Černomlja, in Žitnik Ignacij iz Fužin.

V orgljarsko šolo so letos sprejeti naslednji učenci: Bizjak Juri iz Polhovega gradca; Geso Jožef iz Tersta; Jazbar Leopold iz Ljubljane; Jereb Fr. iz Štange; Maloverh Juri iz Polhovega gradca; Snoj Peter od št. Jakopa pri Savi; Vilhar Andrej s Studenega; Pajik Fr. iz Ljubljane; Remic Jože iz Nazareta (Štajersko); Hafnar Janez iz Stare loke; Tiran Ant. iz Postojne; Brežčak Jan. iz Štaniela (Goriško); Cotelj Jan. iz Leš; Jeraj Fr. iz Braslovič (Štajersko); Benkovič Lor. iz Škofje loke; Pirnat Bernard iz Prečne; Zupančič Anton iz Ljubljane; Kristan Janez iz Ljubljane; Groznik Alojzij iz Štajerskega.

Preč. gosp. Jan. Lesjak, župnik v Kostanjevici, je postal duhovni svetovalec.

Poterdilo. S preserčno hvaležnostjo prejel po „Dan.“ od neim. g. duhovna za pogorelce Želimske darovanih 5 gl. a. v. *Juri Dernovšek.*

Poterdilo. Za bulgarski misijon redovnikov vstajenja Jezusa Kristusa v Adrijanopolu sem po preč. g. mons. L. Jeranu prejel 207 gl. a. v. zbirki „Zg. Dan.“, kar tukaj z vso hvaležnostjo poterjujem.

Na Dunaju, 2. vinotoka 1880.

Tomaž Brseska,

prednik mis red. vstaj. J. Kr. v Adrijanopolu.

† **V Škofji loki**, v uršulinskem samostanu M. D. neomadežanega spočetja, je 1. vinotoka ob 5 zjutraj za sušico umerla M. Marija Ana Filipina Pirc, Ljubljanka, stara 37 lét, v 8. letu slovesne oblube. Posebno priporočena v molitev.

Pri duhovskih poskušnjah te dni so bili čč. gg.: Bergant V., Eržen Fr., Jarc Fr., Križaj Nik., Šimenec Andr., Šalehar Ign.

Zlato mašo bodo v nedeljo v Gorjah imeli prečast. g. župnik K. Tedeski. Pridigal bode č. g. K. Kljun.

Poreški škof milgosp. Jan. Glavina so dali na svitlo prelepo in ginljivo okrožnico o pomanjkanji duhovnov. Več prihodnjič.

V Briksnu na Tirolskem je letos 72 bogoslovcev, in sicer: v četrtem letu 8, v tretjem 16, v drugem 18, v prvem 30. — Pri duhovnih vajah od 20.—24. kilometra v tem mestu je bilo 68 duhovnov.

Za učitelje in učiteljice, kakor sploh za starše in rednike priporočevanja vredni ste naslednji deli od slavnih pisateljev:

1. Strahlen der Wahrheit, vom P. Theodor Ratisbonne, apost. Missionär unserer lieben Frau von Sion. Mainz 1880; čez 400 str. v 12erki. Cena 1 gld. 8 kr. v katol. bukvarni.

2. Die Mädchen-Erziehung, v. Dupanloup. Mainz 1880; v 8rki, 460 str. Cena ravno tam 2 gold. 40 kr.

Kdor se z mladino peča, je pač vredno nekatere groše za tako dobre bukve dati. Učitelj, rednik, učenica itd. iz tacih bukev dostikrat prebravši samo pol strani toliko pridobi, da se vsa izreza pokaža kakor pri solncu, in oče, mati, učitelj itd. pozna nezmerno ceno, ki jo z mladino ima v rokah. Tu in tam bi morebiti duhoven ali drugi blagoseren človek utegnil pripomoči gosp. učitelju, učiteljici k pridobitvi tacega silo koristnega čitanja, darovati knjigo za god, ali kakor si bodi.

Železnica v pekel.

Odhod: Naglič gre točno vsako minuto; posebni vlaki, kadar jih je treba.

Prihod: O černi temi, bodi si o kakoršni koli uri.

Cena: 1. razred: Tajenje Boga. — 2. razred: Tajenje Kristusa ali pa njegovega namestnika. — 3. razred: Sploh stan smertnega greha.

Opombe:

1. Listki za nazaj se nikoli ne dajejo.
2. Vozi se na vlakih razuzdane svobode ali prostosti, veselja in kratkočasa, naj rajše ob nedeljah in praznikih.
3. Otročiči, ki še niso dospeli do pameti, se ne sprejemajo.
4. Prošeni so popotniki, naj dobrih del in upanja seboj ne jemljejo, ker to bi jim tam doli več ne pomagalo.
5. Sprejemljejo se popotniki po vsih kotih in potih, posebno radi pri kerčmah, žganjarjih, pri plesih, o mraku po ulicah in drugod, včasih tudi pri cerkvah, kateri zunaj čakajo na vlak, po ponočevalnih krajih itd.
6. Vsak popotnik sme med potjo v nižji red prestopiti, v višega nobeden ne.
7. Listki se poslednjič pri črnem vratarji oddajajo, potem se vrata zapró, in za tacega popotnika potlej ni več vožnje.

Čujte toraj in bodite trezni, ker gospodar te železnice kakor rjoveč lev okrog hodi in gleda, koga bi v svoje vlake spravil!

Duhovske spremembe.

V Ljubljanski škofiji *): Prestavljeni ali v novo postavljeni so čč. gg.: Bajec Jak. s Fare pri Kost. v koč. Reko; Borštnar Jož. z Vinice v Višnjo goro; Rozman Fr. z Višnje gore v Vinico; Sušnik Jak. iz Radeč v Selca; Turk Avgust iz Polhovega gradca v Mengeš; Vilman Gašp. iz Metlike v Mirno peč; Zaman Andr. iz Smlednika za II. v Semič; Gregori Fr. iz Svibnega v Breznico; Vakselj Jan. iz Begunj v Metliko; Šmidovnik Ant., dosedaj zarad bol. v pokoju, v št. Lorenc ob Tem.; Eržen Val., sem. duhoven, v Škofjo loko; Perpar Fr., sem. duh., v Mirno; Smrekar Jan., sem. duh., v Polhov gradec; Hudovernik Jan., novoposv., v Begunje; Jenko Ljud., novoposv., za II. v Černomelj; Karlin Andr., novoposv., v Smlednik; Šega Jan., novop., v Radeče; Štrumbelj Mart., novoposv., na Faro pri Kost.; Zbašnik Fr. z Mirne peči v Toplo réber; Koritnik Jak. z Iga v Senožeče; Rožič Al. iz Železnikov v Kamnik; Zaletel Leop. iz Senožeč v Železnike; Mekinec Fr. z Dobrove v Dol; Košmelj Jan. iz Šentjurja na Dobrovo; Brodnik Ant. iz Radolice v Postojno; Tavčar Jan. z Breznice v Radolico; Resnik Jož. iz Postojne v št. Rupert; Brenc Jan. iz Kamnika v št. Juri pri Kr.; Rome Jož. iz Cirknice za benefic. na Vače; Brezovar Jan. iz št. Ruperta v Cirknico; Kuralt Jan. s Černega verha v št. Mihael pri Nov. m.; Barbo Jan. iz št. Mihaela pri Nov. m. za kapitelskega in farnega vikarija v Novo mesto. — Č. g. Pogorelec Andr., benef. na Vačah, je dobil duhovnijo Kolovrat; č. g. Jan. Tomažič vikarij v Novem mestu, gre za vikarija v št. Vid pri Vipavi.

V Poreško-Poljski škofiji: Č. g. Leop. Rumšič, župnik pri sv. Dominiku ob Labinu, je imenovan za administratorja v Stinjanu in č. g. Vinc. Skarpa je rešen tega opravila. Č. g. Mih. Ciceran, bivši v pokoju, je poslan za kaplana k M. D. „de Salute“. Č. g. Dominik Pindulič, škofijski klerik v 3. tečaju bogoslovja v Gorici, je prejel mašniško posvečenje v Poreču, in bode 4. leto v Gorici doveršil; ravno tam je g. Luka Kirač stopil v 1. leto bogoslovja.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Dobrotna Ločanka 1 gl. — Iz Cirknice (zadnjič omenjeni ostanek preč. g. dekana) 2 gl. 60 kr.

Opomba. Zdaj imamo že 13 šolskih mladenčev, ki dobivajo po nekoliko hrane; toraj prav dobro storí, kdor kaj daruje za ta preblagi namen, zlasti ker še zmeraj novi za sprejetje prosijo, in ker je potreba včasih še za druge reči kaj pripomoči.

Za pogorelce v Matenji vasi: Več dobrotnih rok 4 gl. 9 kr. — Iz Loke dobrotnica 1 gl.

Za bulgarski katol. misijon v Adrijanopolu: Marg. Vandrovec 2 velika tol. (za tabernak.). — Neka dobrotnica iz Loke 5 gl., in druga 2 gl. (obe za tab.). — Uršula Ravnik 4 gl. 52 kr., za tabernak. — Več dobrotnic 3 gl., za tabernak. — Č. g. Št. Šranc 2 gl., za tab. — Neimen. roka 1 gl., za tabern.

*) Več teh sprememb je bilo že v „Dan.“, ker je bilo pa marsikaj potlej prenarajenega, smo po škofijskem listu še enkrat vse skup posneli. Vr.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. Jož. Buh v Am.: Došel „Wander.“ števil. 665—670 (manjka samo 667). — Gg. R. v B. in K. v B.: Pošlje se v kratkem.